

# DOHNÁNYI

Írta: DOHNÁNYINÉ

Régi szép időkre többnyire fáj visszaemlékezni. Vannak ugyan, akik boldogok, ha emlékeznek — egy angol mondás szerint Isten emlékeket adott, hogy decemberben is lehessenek rozsáink. Én azonban sajnos még nem tartozom ebbe a kategóriába. Alázattal hajtom meg fejemet Isten akarata előtt, de a multa való visszaemlékezés még mindig fájdalmat okoz, mintha csak vérző sebet szakítanék fel. Talán éppen azért, mert olyan nagyon szép volt, mint egy tündéralom.

Dohnányi Ernő édesapám másodunokatestvére volt, de én csak a pódiumról ismertem őt hosszú évekig. Személyesen sohasem találkoztam vele, mivel ő tulságosan el volt foglalva — utazott, koncertezett, kiterjedt társadalmi életet élt, királyok, kormányfők otthonában fordult meg, a zeneértő közönség szeméfenye volt és így nem lehetett ideje arra, hogy rokonait sorba látogassa. Valamennyi meghívásunkat visszautasította valamilyen udvarias kifogással. Én azonban még így is nagyon büszke voltam erre a rokonságra és gyakran eldicsékedtem vele. Ha az ismerősök irigykedve kérdezték, milyen lehet a híres Dohnányi magánéletében, elszégyeltem magamat, mert erre sajnos nem tudtam válaszolni, mivel csak nagyon keveset tudtam róla. Huszonkilenc éves voltam, mikor végre alkalmam nyílt erre a találkozásra: szüleim ugyanis estélyt adtak és

Dohnányi — csodák csodájára — ezuttal elfogadta meghívásunkat.

Lázás izgalommal készültem erre az alkalomra; egész nap türelmetlenül számoltam az órákat, míg az este elérkezett. Türelmetlenül lestem a vendégeket, kik sorjában érkeztek, de Dohnányi nem volt közöttük. Elérkezett a vacsora ideje és

én már feladtam minden reményt. Fásultan, csalódottan válaszoltam egy ismerősöm kérdéseire, amidőn egyszerre valaki hátúlról befogta a szememet és évődve kérdezte: "Találd ki, ki vagyok?" Megfordultam és szemben álltam Dohnányi Ernővel. Mosolygott rám azzal a kedves mosolyával, ahogyan csak ő tudott mosolyogni. Még a kék szeme is ragyogott hozzá. Valami történt abban a pillanatban mindkettőnk lelkében — tudta és én is éreztem, hogy egyszer, bármilyen áldozatok árán is, életünk egybekapcsolódik.

A sors úgy akarta, hogy akkor lépjek Dohnányi életébe, amikor az legnehezebbé vált. Világháború következett, bombák, mindenünk elvesztése, éhínség, nyomor, a létfenntartásért való keserű küzdelem, ellenséges támadások, üldöztetés — majd bolyongás a föld körül, míg végül idejutottunk Amerikába és Tallahasseeban letelepedtünk, hogy emberfeletti erőfeszítéssel kezdhesünk új életet. És mégis — sohasem panaszkodott. Sohasé lázadózott semmiféle igazságtalanság ellen. Sohasé perlekedett Istennel. Azt mondta, ha együtt vagyunk, mindent el lehet viselni. Magam is így gondolkoztam — amíg ő mellettem volt, birtam a küzdelmet, kiálltam a viszontagságokat, mert kárpotoltak azok az órák, melyeket társaságában tölthettem, mert ő mellettem állt, védően, szeretettel, önzetlenül, odaadással.

Julius 27-ikét, születésnapját barátaimmal együtt mindig megünnepeltük, de megünnepelték zenei körök, a rádión át, mindenfelé a világon. Két évvel halála előtt az itteni egyetemi rádióigazgatóval tartott interviewja alkalmával az Uram kijelentette, hogy minden esztendőért hála ad Istennek, mert azok már ajándékévek számára. A rádió ma is megemlékezik erről a napról minden esztendőben és kormányzónk ezt



a napot Florida számára ismét ünnepélyesen Dohnányi napnak nyilvánította az Uram érdemeiért.

Amikor Isten elszólitotta, besötétedett körülöttem a világ. De az Uristen kinyújtotta felém segítő kezét és megértette velem, hogy elérkezett az idő, amikor hálát kell adnom azért a kegyért, hogy ez a nagy művész és nemeslelkű ember annyi évig velem maradhatott. Most végre be kell bizonyítanom, hogy ezek az évek örök nyomot hagytak lelkemben — hogy nem multak el maradéktalanul — és olymódon kell élnem az életemet, ahogyan azt Dohnányi Ernő akarta volna — Krisztus szolgálatában.